

Kris Tavernier

De apostel Matthias

‘En het lot viel op Matthias; en hij werd aan de elf apostelen toegevoegd’.

Handelingen 1:15-26

De verkiezing van Matthias

Matthias is wellicht een van de minder bekende apostelen, maar daarom is hij niet minder dan de anderen. Hij werd wel als de laatste van allen tot apostel gemaakt. Matthias werd immers gekozen om de plaats in te nemen van Judas Iskariot, die Jezus had verraden. ‘Laat een ander zijn opzienschap [d.i. van Judas Iskariot] nemen. Er moet dan van de mannen die met ons samen kwamen al de tijd dat de Heer Jezus onder ons inging en uitging, te beginnen bij de doop van Johannes tot op de dag dat Hij van ons werd opgenomen, één van hen met ons getuige van zijn opstanding worden. En zij stelden er twee: Jozef, Barsabas geheten, die bijgenaamd was Justus, en Matthias. En zij baden aldus: Heer, kenner van aller harten, wijs van deze twee aan die U hebt uitverkoren om de plaats van deze bediening en dit apostelschap in te nemen, waarvan Judas is afgevallen om naar zijn eigen plaats te gaan. En zij wierpen het lot over hen en het lot viel op Matthias; en hij werd aan de elf apostelen toegevoegd’ (Hand. 1:20b-26).

Dat Matthias uitgekozen werd betekent niet dat dit louter toeval was, zoals wij even een muntje opgooien voor kop of munt. In de verkiezing sprak God en bepaalde Hij dat het Matthias was die de vervanger van Judas moest worden. Het lot wordt in de schoot geworpen, maar elke beslissing daardoor komt van de HEERE (Spr. 16:33). Zoals de andere apostelen door de Heer Jezus Zelf nadrukkelijk waren gekozen (Luc. 6:13; Joh. 6:70), gold dit nu ook voor Matthias. Blijkbaar was het Gods

plan voor Matthias om apostel te worden, één van de twaalf, en vooral om een getuige te zijn van de opstanding van Jezus (Hand. 1:22b.). Ze baden immers expliciet dat God zou tonen wie de opvolger van Judas moest zijn. Het is ook onwaarschijnlijk dat God dit gebed op zo'n cruciaal moment als toen niet zou beantwoorden.

Matthias of Paulus

Er zijn sommigen die van mening zijn dat de apostelen hier wat voorbarig handelden door een vervanger voor Judas te zoeken. Zij denken dat de plaats als twaalfde apostel aan Paulus zou toekomen. Echter 'de twaalf' staan in het bijzonder in relatie tot Israël, waarbij er een bijzondere belofte gold voor hen: 'Jezus nu zei tot hen: Voorwaar, Ik zeg u, dat u die Mij gevolgd bent, in de wedergeboorte, wanneer de Zoon des mensen zal zitten op de troon van Zijn heerlijkheid, u ook op twaalf tronen zult zitten om de twaalf stammen van Israël te oordelen' (Matt. 19:28). Petrus zegt dan ook, gefundeerd op de Schrift, dat er een ander in plaats van Judas moet aangesteld worden: 'Laat een ander zijn ambt nemen' (Ps. 109:8b).

Het *moeten* geeft aan dat dit een opdracht is die zij dienden te gehoorzamen. Alle aanwezigen waren het hier duidelijk mee eens. De plaats van Judas moest ingevuld worden, omdat hij afgefallen was en die bijzondere belofte bijgevolg aan hem voorbijging. Omdat het over twaalf tronen gaat, moet er dus een nieuwe twaalfde apostel zijn. Later, toen de apostel Jakobus werd gedood, moest er geen nieuwe apostel worden gekozen. Hij was immers niet afgefallen, en de belofte van die troon blijft van kracht voor hem.

Aangezien Paulus een bijzondere dienst had voor de volken, de heidenen, begrijpen we wel dat zijn apostelschap een ander karakter had dan dat van de twaalf. Bovendien diende het iemand te zijn van de mannen, die 'met ons samen kwamen al de tijd dat de Heer Jezus onder ons inging en uitging, te beginnen bij de doop van Johannes tot op de dag dat Hij van ons werd opgenomen'. Dat was niet het geval met Paulus. Laten we ook bedenken dat Paulus er nooit een punt van heeft gemaakt en persoonlijk de twaalf apostelen erkende in hun ambt.

Jozef, Barsabas geheten, met de bijnaam Justus

Laten we terloops een opmerking maken over Jozef, Barsabas geheten, die bijgenaamd was Justus. We moeten namelijk vooral niet de gedachte hebben dat het hier om zoiets als een wedstrijd zou gaan tussen Jozef en Matthias. Immers,

beiden solliciteerden er niet voor om apostel te worden, ze werden er door anderen hiervoor aangewezen omdat zij beiden voldeden aan de voorwaarden. Het moest immers iemand zijn die ooggetuige was geweest van de handel en wandel van Jezus, en van Zijn opstanding. Kennelijk waren zij de twee meest geschikte aanwezigen, zodat ze evenveel respect verdienen.

Laten wij hieruit vooral leren dat er geen ruimte is voor persoonlijke ambitie in de kerk, maar om het nederig en dankbaar overwegen van Gods wegen met ieder van ons. Laten we tevreden zijn met wat Hij ons toebedeelt en ons daaraan met hart en ziel en kracht en vermogen toewijden. Dat Jozef niet werd gekozen als de twaalfde apostel betekent niet dat er iets mis was met hem. De naam Jozef betekent namelijk: 'De Heer voegt toe'. Hij werd ook Barsabas geheten, wat 'zoon van de sabbat' betekent en wellicht aangeeft dat hij de sabbat zorgvuldig onderhield. Dit zou een mooi bewijs zijn van de vroomheid van deze man.

Belangwekkend is ook dat hij als bijnaam nog de naam 'Justus' kreeg, en dat betekent 'de rechtvaardige'. Dat is een mooi getuigenis over deze Jozef. Wat zou het tot eer van God zijn als wij allemaal bekend zouden staan als mensen die in alles rechtvaardig handelen! Toch werd deze Jozef niet de vervanger van Judas. We weten het waarom ervan niet en moeten ook maar niet ernaar gissen. God is soeverein in de keuzes die Hij maakt. Dit is een belangrijke les: het gaat niet om de eventuele ambities van mensen, maar om de soevereine keuzes die God maakt. We lezen niet over enige tegenspraak, verzet of afval van Jozef, waaruit we mogen afleiden dat hij volkomen vrede had met Gods handelen hierin.

Matthias' aanwezigheid

In Handelingen 1:21-22a lezen we dat Matthias bij alle gebeurtenissen aanwezig was geweest, namelijk vanaf de doop van Jezus door Johannes tot aan de hemelvaart van Jezus. Al die tijd en gedurende vele gebeurtenissen was Matthias erbij, van het prille begin tot aan het einde van Jezus' leven op aarde. Toch lezen we al die tijd niets over Matthias, hij was om zo te zeggen aanwezig op de achtergrond. Er waren immers niet alleen de aangestelde twaalf discipelen, maar ook anderen die Jezus gedurende Zijn drie jaar openbare dienst op aarde trouw volgden. Matthias was een hiervan, evenals de eerder genoemde Jozef. Heeft Jezus ooit speciaal aandacht gehad voor Matthias? Is er een hint? Hebben ze ooit een face-to-face gesprek gehad? Jezus wist op een bijzondere manier voor iedereen aandacht te hebben, maar er wordt niets over Matthias vermeld in de

voorafgaande tijd. We weten het niet. Wat we wel weten, is dat hij die drie jaar trouw erbij is gebleven.

Wat zouden de gedachten van Matthias zijn geweest in al die jaren in de schaduw van de twaalf discipelen? We mogen best wel zeggen dat hij gekenmerkt werd door zijn trouw. En al die tijd hoorde hij niet tot de kring van de twaalf apostelen. Jezus nam de twaalf, met Judas Iskariot inbegrepen, geregeld apart. Daar was Matthias niet bij. Misschien had hij het wel gewild, maar het was niet zo. We hebben geen reden aan te nemen dat er naijver bij hem was, dus moeten we ervan uitgaan dat dit niet zo was. Maar het siert hem wel dat hij tevreden was met deze plaats op de achtergrond. Het is goed mogelijk dat Matthias een van de zeventig is geweest, die ook door de Heer zijn uitgezonden (Luc. 10:1). Zo was het althans volgens de kerkvader Eusebius.

Matthias zal nadien wel begrepen hebben dat er een verrader moest zijn, zoals bepaald was in het Woord (Hand. 1:16; Ps. 41:10; 69:26; Joh. 13:18), een zoon van het verderf (Joh. 17:12). Het is niet zo dat God Judas hiertoe gemaakt of bestemd heeft. Het kwaad was al werkzaam in hem, en zo heeft God deze verrader gebruikt in Zijn wegen. Matthias zal hoe dan ook wel blij zijn geweest dat hij niet in de schoenen van Judas stond. Maar hij had toch ook een van die andere apostelen kunnen zijn? Waarom was het nodig dat Judas Iskariot drie jaar van het privéonderwijs van Jezus kon genieten, en Matthias niet? Waarom moest het drie jaar duren? Maar Matthias heeft zichzelf dergelijke vragen nooit gesteld en hij is heel blij geweest dat hij het voorrecht genoot overal bij te mogen zijn. Hoe dan ook, het blijkt drie jaar later dat hij de geschikte persoon was om Judas te vervangen.

Matthias, trouw in het verborgene

Matthias is, volgens de Schriftgegevens, iemand die trouw bewezen heeft 'in het kleine' (vgl. Luc. 16:10; Matt. 25:21, 23) en 'in het verborgene' (Ps. 51:8). Hij leefde maar liefst drie jaar lang op de achtergrond, terwijl er heel wat gaande was. Matthias zal evenals de twaalf en nog anderen veel hebben opgeofferd! Wat een les voor ons om trouw te zijn in ons leven, ook in het verborgene. En wat een vreugde om te weten dat God dat ook ziet. Misschien is er geen aandacht voor wat we trouw in het kleine doen, niemand weet het, je wordt er niet om geprezen. Maar God ziet het wel! Ongeveer drie jaar later pas onthult God Zijn uiteindelijke plan met deze Matthias.

We lezen verder niets meer over hem. Volgens de overlevering is hij in het jaar 63 in Jeruzalem gestorven door steniging. Als dat klopt, betekent het dat hij maar liefst

zo'n 30 jaar trouw op zijn post is gebleven in Jeruzalem – ondanks alle moeite en vervolging. Als hij Jeruzalem toch heeft moeten verlaten vanwege de vervolgingen, dan is hij hoe dan ook weer teruggekeerd. Trouw zijn is ongetwijfeld het kenmerk van Matthias, vooral in het verborgene en in het kleine.

Matthias, een geschenk van de Heer

De naam Matthias betekent: 'gift of geschenk van de Heer', en dat is hij zeker geweest voor de gemeente te Jeruzalem. We hebben geen enkele reden om aan te nemen dat hij zijn naam niet heeft waargemaakt, dus dienen we ervan uit te gaan dat dit wel gebeurd is. Wat een zegen gaat er uit van mensen die trouw zijn in de kleine dingen én in de verborgen dingen, ook nu voor de gemeente, door niet te streven naar een plek op de voorgrond en tegelijkertijd trouw te blijven op een plaats in de achtergrond, totdat God anders bepaalt. Laat het zo mogen zijn dat wij ook een geschenk van de Heer zullen zijn aan de kerk van vandaag.

OudeSporen 2020

